

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Škola pro život

č. j. ZSMSTE 19/2022

platný od 1. 9. 2022

Základní škola Temelín

Temelín 129

Obsah

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	6
2.1	Úplnost a velikost školy	6
2.2	Umístění školy	6
2.3	Charakteristika žáků	6
2.4	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.5	Podmínky školy	7
2.6	Školní družina	7
2.7	Zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí	8
2.8	Zájmové kroužky	8
2.9	Prevence sociálně patologických jevů	8
2.10	Psychologická péče	8
2.11	Řízení a organizace výuky	8
2.12	Spolupráce s institucemi	9
2.13	Spolupráce s rodiči	9
2.14	Dlouhodobé projekty	10
3	Charakteristika ŠVP	11
3.1	Zaměření školy	11
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.4	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	19
3.5	Začlenění průřezových témat	21
3.6	Osobnostní a sociální výchova	22
3.7	Výchova demokratického občana	25
3.8	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	26
3.9	Multikulturní výchova	27
3.10	Enviromentální výchova	29
3.11	Mediální výchova	31
4	Učební plán	33
4.1	Učební plán pro 1. stupeň	33
5	Vzdělávací oblasti	35
5.1	Jazyk a jazykové komunikace	36
5.1.1	Český jazyk a literatura	37
5.1.2	Cizí jazyk – Anglický jazyk	51

5.2	Matematika a její aplikace	66
5.2.1	Matematika	68
5.3	Informatika	79
5.3.1	Informatika	79
5.4	Člověk a jeho svět.....	93
5.4.1	Prvouka.....	96
5.4.2	Přírodověda	108
5.4.3	Vlastivěda.....	118
5.5	Umění a kultura	125
5.5.1	Hudební výchova.....	128
5.5.2	Výtvarná výchova	142
5.6	Člověk a zdraví.....	155
5.6.1	Tělesná výchova	158
5.7	Člověk a svět práce.....	180
5.7.1	Pracovní činnosti	181
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	194
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	194
6.2	Kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	196
6.2.1	Hodnocení chování.....	201
6.2.2	Postup do dalšího ročníku	202
6.2.3	Slovní hodnocení.....	204
7	Vlastní hodnocení školy	205
7.1	Oblasti autoevaluace	205
7.2	Cíle a kritéria autoevaluace	205
7.3	Nástroje autoevaluace.....	208
7.4	Časové rozvržení auto evaluačních činností.....	209

1 Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY TEMELÍN,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, SE SÍDLEM TEMELÍN 129, TEMELÍN, PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV**

Údaje o škole

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Temelín, příspěvková organizace

Adresa školy:

Temelín 129, 373 01 Temelín

IČO: 75000385

IZO: 108023753

RED-IZO: 650028805

Ředitel školy: Mgr. Michaela Macháčková

Kontakty:

telefon: 385 734 344

datová schránka: vut758e

e-mail: info@skolatemelin.cz

www.stránky: www.skolatemelin.cz

Zřizovatel:

Obec Temelín

Temelín 104, 373 01 Temelín

tel. 385 734 311

e-mail: info@obectemelin.cz

www stránky: www.obectemelin.cz

Platnost dokumentu:

Pedagogická rada projednala dne:

Školská rada se kladně vyjádřila dne:

Platnost dokumentu od 1. 9. 2022 ve znění RVP ZV 2021

Mgr. Michaela Macháčková
ředitelka

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Temelín, příspěvková organizace, slučuje dva subjekty – základní školu a mateřskou školu. Základní škola poskytuje vzdělání od 1. do 5. ročníku. Jedná se o malotřídní školu, kde se slučují dle potřeby ročníky do tříd. Škola se řadí mezi malé venkovské školy.

Základ školy je tvořen křídelní jednopatrová budova a k ní připojená přízemní budova původní školky. V přízemí jsou dvě třídy ZŠ, jídelna, šatny a sociální zařízení. V jedné ze tříd je zároveň umístěna počítačová učebna s deseti počítači, umožňující žákům přístup na internet. V prvním patře je herna MŠ, ložnice, kancelář, sociální zařízení MŠ a ředitelna školy. V suterénu jsou umístěny, skladovací prostory, keramická dílna a archiv školy. V přízemní budově se nachází kuchyně, třetí třída ZŠ a školní družina se zázemím. Prostory družiny jsou funkčně vybaveny tak, aby pomáhaly naplnit obsah zájmového vzdělávání dětí. Dále provozujeme volnočasové aktivity.

Škola disponuje jednou menší tělocvičnou, která se nachází v původní budově ZŠ v obci nedaleko současné školy. Žáci rovněž využívají sportovní a fotbalové hřiště v obci Temelín.

Vybavení pomůckami je na velmi dobré úrovni. Škola disponuje nástěnnými tabulemi, demonstračními obrazy, manipulačními pomůckami, do tříd byl pořízen nový moderní nábytek. Každá třída je rovněž vybavena interaktivními tabulemi.

2.2 Umístění školy

Budova stojí na větší parcele stranou od dopravního ruchu. Má vlastní, velmi pěknou zahradu s pískovištěm a kolovými stavbami pro rozvoj pohybových dovedností a ve spodní části menším prostorem pro míčové hry. V horní části zahrady se nachází pergola, která je uzpůsobena pro venkovní výuku.

2.3 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti ze spádových okolních obcí. Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji volí dopravu automobily rodičů, autobusové

linky nebo pěšky. Máme dobré zkušenosti s integrací dětí se SVP, ale i dětí s jinými zdravotními potížemi. Pozornost věnujeme i žákům nadaným.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, další dva pedagogičtí pracovníci, jedna vychovatelka školní družiny a jeden asistent pedagoga. Sbor je čistě ženský, s mnohaletými pedagogickými zkušenostmi. Pedagogičtí pracovníci mají plnou aprobovanost pro svoji práci. Škola nabízí odbornou pomoc žákům prostřednictvím výchovného poradce a koordinátora ICT. Pracovníci školy usilují o neustálý odborný a profesní růst.

2.5 Podmínky školy

Uspořádání školy je úplné. Škola má k dispozici školní družinu. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v budově školy.

Žákům je zajištěno zdravé prostředí učeben a ostatních prostor školy podle platných norem. Režim vyučování je standardní, vyhovuje žákům, rodičům i personálu. Každá učebna má svůj řád, jehož dodržování omezuje vznik situací, které by mohly ohrozit zdraví žáků, pedagogů, eventuálně ničení majetku. Školní řád svými opatřeními chrání zdraví a bezpečnost žáků při veškerém dění spjatém se školou. Odbornou první pomoc jsou schopni poskytnout zaměstnanci, kteří prošli kurzem Červeného kříže.

Učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další pomůcky jsou průběžně doplňovány a nahrazovány modernějšími. Školní kuchyně a jídelna procházejí postupnou rekonstrukcí tak, aby splňovaly přísné hygienické normy.

Všichni pracovníci školy se snaží o vytváření příznivého klimatu ve škole na základě otevřenosti a partnerství v komunikaci, úcty, tolerance, uznání, empatie a spolupráce. Vzdělávání je propojené se skutečným životem. Škola v maximální možné míře usiluje o ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy.

2.6 Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Činnost školní družiny se řídí vlastním Školní vzdělávacím programem pro školní družinu č. j.

2.7 Zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí

Každým rokem pořádá škola v měsíci červnu společné zotavovací pobyty ve zdravotně příznivém prostředí.

2.8 Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti několik kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným a přírodovědným.

2.9 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství.

2.10 Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

2.11 Řízení a organizace výuky

Chceme být školou přístupnou všem.

Chceme:

- žákům nabídnout příjemné a kamarádské prostředí, ve kterém by se mohli svobodně a bezpečně rozvíjet
- aby poznatky zůstali žákům nejen v hlavách, ale i v srdcích po celý život

- aby myšlenka na školu vzbuzovala v našich žácích příjemné pocity, aby sem rádi každé ráno přicházeli a až budou odcházet, aby se sem rádi vraceli
- aby do života odešli nejen se znalostmi, ale také jako lidé se sebeúctou a zdravou sebedůvěrou
- aby měli rádi lidi bez rozdílu a dokázali pomoci potřebným
- aby pochopili hodnoty lidské důstojnosti
- aby uměli naslouchat a vytvářeli si svůj vlastní názor a dokázali ho vyjádřit, ale také vyslechnout jiný a přijmout ho
- aby pochopili, že k životu jsou nutná nejen práva, ale i povinnosti
- aby se uplatnili v životě a dokázali se vyrovnat s případnými neúspěchy
- aby se dokázali dobře rozhodnout a zodpovídat sami za sebe

2.12 Spolupráce s institucemi

Škola spolupracuje s málotřídními školami v okolí (ZŠ Neznašov, ZŠ Žimutice, ZŠ Chrástany...), poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologické poradny – České Budějovice, Písek), speciálně-pedagogickými centry – Týn nad Vltavou, České Budějovice), s dalšími organizacemi ve obci (Domovy Klas, Obecní úřad Temelín, JE Temelín...).

O aktuálním dění škola informuje veřejnost prostřednictvím temelínských novin – TEMELÍNSKÝ HLÁSIČ a TEMELÍNSKÝ PATRIOT.

2.13 Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek a v době akcí pro veřejnost. Škola spolupracuje s rodiči prostřednictvím zástupců rodičů zvolených do Školské rady základní školy, která se schází nejméně dvakrát ve školním roce. Konzultace se uskutečňují v konzultačních hodinách, nebo prostřednictvím třídních schůzek. Každý z rodičů má možnost chování, prospěch, event. problémy svého dítěte konzultovat s učiteli kdykoli v jejich konzultačních hodinách.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání především prostřednictvím žákovských knížek, další informace o škole a aktuálních akcích mohou získat na webových stránkách školy.

2.14 Dlouhodobé projekty

Mezi stěžejní dlouhodobé projekty patří prevence sociálně patologických jevů. Jejím garantem je metodik prevence. Dalším projektem je zavádění nových technologií do výuky.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pořádáme také kulturně-vzdělávací vystoupení u nás ve škole, několikrát ročně žáci navštíví divadla v Týně nad Vltavou a v Českých Budějovicích. Pravidelně se uskutečňuje řada vlastivědných zájezdů a exkurzí po českých hradech a zámcích. Pro žáky každoročně organizujeme týdenní školu v přírodě. Nejméně 2x ročně připravují žáci vystoupení pro rodiče spojené s výstavkou a prodejem drobných dárků. Učitelé pořádají pro žáky různá vystoupení, sportovní a kulturní akce, např. Halloween, vánoční jarmark, sportovní pětiboj, Mikulášskou nadílku, dětský maskarní bál, velikonoční koledování a podobně.

Škola je rovněž zapojena do projektu „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV. Aktuální verze ŠVP č.j. ZSMSTE 19/2022 vychází z předchozího ŠVP č.j. 19/13, č.j. 1/2016, č. j. 2/2019 č.j. 3/2020 ve znění pozdějších dodatků a jsou v něm implementovány průběžně úpravy RVP ZV. Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se změnil Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, č.j. MSMT-40117/2020-4 doznal náš ŠVP výrazných změn ve vzdělávací oblasti Informatika a rozšíření o digitální kompetence.

Název ŠKOLA PRO ŽIVOT vyjadřuje základní myšlenku programu – otevřenost školy všem dětem, rodičům, veřejnosti – obsahem vzdělávání, demokratickými principy, chápáním žáka jako individuální osobnosti, diferencovaným přístupem, společnými prožitky.

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání školy, posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů. V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program jednoznačně směřuje k naplňování klíčových kompetencí žáků. Učitel je nenápadným režisérem při kooperativní práci. Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací, kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, digitální např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školská rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.), kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, resp. vzdělávacích oblastí, a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a jeho další přínos.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů. Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a

dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Kompetence digitální u žáků rozvíjíme především praktickým nácvikem a tvorbou obsahů pomocí digitálních nástrojů, a to při projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Žáci získávají návyky a postoje související s používáním digitálních technologií k smysluplné, tvořivé a bezpečné práci, při učení i při svém zapojení do společenského života.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení)

Péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a Vyhláškou č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními mají právo na vzdělání, které odpovídá jejich potřebám a možnostem (přiměřený obsah, vhodné formy a metody práce), na vytváření podmínek pro takové vzdělávání, poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, bezplatné užívání speciálních učebnic a didaktických a kompenzačních pomůcek, asistenta pedagoga a další podpůrná opatření. Pro tyto žáky vytváříme co možná nejméně omezující prostředí. Spolupracujeme s dalšími odborníky a umožňujeme žákům dle individuální potřeby specializovanou péči. Škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům nadaným. Třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola zpracuje plán pedagogické podpory žáka. Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Plán pedagogické podpory PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Škola poskytuje podpůrná opatření dle Vyhlášky č. 27/2016 sb., a to bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného souhlasu zákonného zástupce žáka. Např. třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy – Vyhláška č. 27/ 2016 Sb.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah nebo nahradit celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru jiným tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ

Na základě vyšetření doporučení jsou pak tyto žáci zařazováni do reedukační péče. Reedukace specifických poruch probíhá v malých skupinách. Při hodnocení výsledků vzdělávání přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy. Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu – respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga

c) zařazení předmětů pedagogická intervence, tj. vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

Pro pedagogy dlouhodobá a cílená strategie v tomto smyslu znamená u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- chápat specifické vzdělávání jako právo a nikoli možnost
- je-li to stanoveno nebo v případě potřeby vypracovávat a naplňovat individuální vzdělávací plán (IVP), podpůrná opatření
- jasně definovat konkretizované cíle vzdělávání
- umožňovat žákům participovat na formulování cílů vzdělávání (jako předpoklad pro sebehodnocení)
- využívat alternativní pomůcky a učebnice
- zdůrazňovat oceněním a pochvalou pokrok
- neupoutávat příliš zvláštní pozornost
- nečinít nepodložené či ukvapené závěry
- upřednostňovat kooperativní učení
- upřednostňovat učení se navzájem
- dodržovat určitý sled a rozsah činností v jeho posloupnosti i průběhu
- nesrovnávat při hodnocení žáky mezi sebou (zásada obecně platná)
- poskytovat podporující komunikaci (dostatek podnětů i pozornosti)
- být empatický k pocitům žáků
- často žáky oceňovat a chválit
- poskytovat dostatečnou zpětnou vazbu
- posilovat sebeúctu žáků
- povzbuzovat a posilovat žáky, aby si stavěli náročnější cíle
- vytvářet čas a prostor pro odstraňování předsudků.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory Předmět speciálně pedagogické péče a Pedagogická intervence.

3.4 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Péče o nadané žáky se řídí Zákonem č. 561/2005 Sb, školský zákon a Vyhláškou č. 27/2016 Sb., § 27.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje se školským poradenským zařízením a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP (§28) se strukturou dle právní úpravy.

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naší školy se pedagogové vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci mohou individuálně nebo skupinově navštěvovat vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku. Případně jsou vytvářeny skupiny žáků s talentem pro

určitou výukovou oblast napříč ročníku. Škola se snaží mimořádně nadaným studentům vytvářet příznivé sociální, emociální a pracovní klima

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků; - účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka; - obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5 Začlenění průřezových témat

V průběhu studia jsou žáci průběžně seznamováni s průřezovými tématy ve všech předmětech.

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) •
Multikulturní výchova (MKV)
- Enviromentální výchova (ENV)
- Mediální výchova (MEV)

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Strategie při realizaci průřezových témat

- řešení daných situací
- simulace reálného života
- zpracovávání a řešení problémů
- ověřování hypotéz a modelové situace
- argumentace
- dialog
- diskuse na téma

- prezentace
- dotazníková řešení
- projekty
- práce s chybou – detekce, identifikace a korekce
- referáty
- příprava a dramatizace situací

Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů:

3.6 Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí. Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů,

podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.

Začlenění tematických okruhů OSV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1.stupeň				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	Prv, M, Vv, Hv	Vv, M, Hv	Vv, M, Hv	Inf, Pří, Vv, VI, M, Hv	Inf, Pří, Vv, VI, M, Hv
Sebepoznání a sebepojetí	Tv, M, Čj, Vv, Hv	Tv, Prv, Vv, M	Tv, Prv, Vv, M	Tv, Vv	Tv, Vv
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Čj, M	Tv, M	Tv, M, Prv	Tv, Pří, VI	Tv, Pří, Čj
Psychohygiena	Hv, Vv, Prv, M	Hv, Vv, Prv, M	Hv, Vv, Čj, M	Hv, Vv	Pří, Vv, M, Hv
Kreativita	Vv, Hv, PČ	Vv, Hv, PČ, M, Čj	Vv, Hv, PČ, M	Inf, M, Vv, Hv, PČ	Inf, M, Vv, Hv, PČ

SOCIÁLNÍ ROZVOJ	1.	2.	3.	4.	5.
Poznávání lidí	Prv		Aj	Aj	Aj, Inf
Mezilidské vztahy	M, Hv, PČ	M, Hv, Prv, PČ	Aj, Hv, M, Prv	Pří, M, VI, PČ, Hv	Pří, M, VI, PČ, Hv
Komunikace	Tv, Hv, PČ	Čj, M, Tv, Hv, PČ	Čj, M, Tv, Hv, PČ, Vv	Aj, Čj, Tv, M, Hv, VI, Př, PČ, In	Aj, Čj, Tv, M, Hv, VI, Př, PČ, In
Kooperace a kompetice	Tv, Hv, PČ	Tv, M, Hv, PČ	Tv, M, Hv, PČ	Čj, Tv, M, Hv, PČ	Tv, M, Hv, PČ

MORÁLNÍ ROZVOJ	1.	2.	3.	4.	5.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M	M	Inf, Pří, VI, M	Inf, Pří, VI, M
Hodnoty, postoje, praktická etika				VI, Vv	VI

3.7 Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Začlenění tematických okruhů VDO do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Čj, M, Prv, Vv, Pč	Prv, Tv, Pč, M, Vv	Prv, Aj	VI, Čj	Čj
Občan, občanská společnost a stát	M	M, Prv	Prv, Tv	VI, Inf, Tv	Pří, Inf, Čj, VI, Tv
Formy participace občanů v politickém životě				VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhod.				VI	Př, VI

3.8 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.

Začlenění tematických okruhů EGS do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Hv, Prv, Vv	Čj, Vv	Aj, Vv, Pč, Hv	Pč, Čj, Inf, Hv, Vv	VI, Hv, Inf, Aj Pč, Vv
Objevujeme Evropu a svět		Hv	M, Prv	Inf, M	VI, Inf, Čj
Jsme Evropané		Hv		VI	VI, Inf

3.9 Multikulturní výchova

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě

stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Začlenění tematických okruhů MKV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní difference	Hv, Prv, Čj, Vv	Hv, Prv, Čj, Vv	Čj, Hv, Aj	Hv, Čj, Vv	VI, Čj, Vv, Aj
Lidské vztahy	Hv, Tv	Prv, Hv, Tv, Čj, Vv	Tv, Čj, Prv, Hv, Vv, Pč	Aj, Hv, Čj, Pč, Vv, Tv Inf	Aj, Pří VI, Pč, Hv, Čj Vv, Tv Inf
Etnický původ	Prv, Hv, Tv		Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	VI, Př, Hv, Aj, Vv
Multikultura	Tv		Vv	Čj	Tv, Čj, Inf
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv		VI, Př

3.10 Enviromentální výchova

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).

Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti);

odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce - Den Země apod.

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Začlenění tematických okruhů EV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	Vv	Prv	Prv, Aj	Aj, Pří, Vv	Aj, Pří, Vv
Základní podmínky života	Prv, Hv	Prv, PČ	Př, Vv	Př, Vv	Př, Vv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj, Prv		Prv, PČ	Př, Vv, Inf	M, Pří, Vv, Inf
Vztah člověka k prostředí	Prv, Čj, M, Hv, PČ, Vv	Tv, M, Hv, Vv, PČ	Prv, Čj, Hv, PČ, Vv	M, Pří, Vv, Čj Tv, Hv PČ	M, Pří, Vv, Čj Tv, Hv PČ

3.11 Mediální výchova

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), ze zábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.

Tematické okruhy produktivních činností

Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.

Začlenění tematických okruhů MDV do jednotlivých předmětů

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Prv, Hv, Vv	Čj, M, Vv, Hv, Inf	Hv, M, Inf, Vv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj				M
Stavba mediálních sdělení				Vv, Inf	Vv, Inf
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv, Vv	Čj, Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv, Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti			Čj	Tv, Inf, Př	Čj, Tv, Inf
Tvorba mediálního sdělení				Inf	Aj, Čj, Inf
Práce v realizačním týmu				Inf	Čj, Inf

4 Učební plán

Výuka podle ŠVP probíhá v 1. – 5. postupném ročníku ZŠ. ŠVP (RVP) rozlišuje dvě vzdělávací období: 1. období zahrnuje 1. – 3. ročník, 2. období 4. – 5. ročník. ŠVP vymezuje jako závazný výstup očekávané kompetence 2. období.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé I. stupně ZŠ si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Komentář k učebnímu plánu 1. stupně

Učební plán ŠVP „Škola pro život“ byl vytvořen v souladu se závaznými pravidly danými RUP (rámcový učební plán). Celková časová dotace je na 1. stupni 118 hodin, přičemž nebyla překročena maximální hodinová dotace povolená pro jednotlivé ročníky.

16 disponibilních hodin určených pro 1. stupeň využíváme následujícím způsobem:

- Český jazyk - 7 disponibilních hodin

Hlavní pozornost bude zaměřena na čtenářskou gramotnost žáků, čtení s porozuměním, dramatickou výchovu a zlepšování komunikačních dovedností žáků, jejichž zvládnutí dává předpoklad pro úspěšnou práci s informacemi. Zároveň vychází ze strategie školy, zejména při rozvíjení kompetence k učení a kompetence komunikativní.

- **Člověk a jeho svět - 4 disponibilní hodiny**

Posílení časové dotace využijeme k činnostnímu vyučování, exkurzím a odpovídá enviromentálnímu zaměření školy. •

- **Matematika - 5 disponibilní hodiny**

Disponibilní hodiny budou využity především k zařazování počítačových programů do výuky k procvičování a fixaci učiva.

Učební plán pro 1. stupeň základního vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+1	6+1	6+1	33	7
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	5
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1+1	2+1	0	0	5	2
	Přírodověda	0	0	0	2	1+1	3	1
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	3	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Týdenní hod. dotace a disponibilní hodiny		18+3	17+4	21+3	23+3	23+3	102	16
Celkový týdenní počet hodin		21	21	24	26	26	118	

5 Vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah základního vzdělávání pro 1. stupeň je rozdělen do sedmi vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory (obor – vyučovací předmět):

- Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk a literatura, Cizí jazyk – Anglický)
- Matematika a její aplikace (Matematika a její aplikace – Matematika)
- Informatika (Informatika – Informatika)
- Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět – Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda) •
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk a zdraví (Tělesná výchova)
- Člověk a svět práce (Člověk a svět práce – Pracovní činnosti)

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny Charakteristikou vzdělávací oblasti, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Na charakteristiku navazuje Cílové zaměření vzdělávací oblasti. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího obsahu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje ve ŠVP výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. ročník, je v ŠVP v osnovách vyučovacích předmětů pro 3., 5. ročník.

5.1 Jazyk a jazykové komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a

dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje na 1. stupni jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. – 2. ročníku – 9 hodin týdně
- ve 3. ročníku – 8 hodin týdně
- v 4. a 5. ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací - př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj.

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

- vyhledávání – porozumění textu
- práce s chybou
- výklad

Klíčové kompetence žáka

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Období: 1.	Ročník: 1.	Předmět: Český jazyk a literatura
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat - umí skládat slabiky, slova - čte slabiky, slova - tvoří jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - umí sedět při psaní - rozlišuje psací a tiskací písmena - umí napsat psací písmena velké a malé abecedy - umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty - dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby - dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět - umí tvořit smysluplné věty - dokáže dramatizovat jednoduchý text dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše) - dokáže básničku recitovat	Jazyková výchova: Zvuková stránka jazyka, mluvený projev Komunikační a slohová výchova: Čtení Komunikační a slohová výchova: Písemný projev Literární výchova: Literární činnosti	VDO – občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu OSV – výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní diference EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku Mezipředmětové vztahy: M, Prv, Hv, Vv, PČ, Tv	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Období: 1.	Ročník: 2.	Předmět: Český jazyk a literatura
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - zná abecedu, řadí slova podle abecedy - umí rozdělit slova na slabiky - umí rozdělit slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - umí ze slov tvořit smysluplné věty - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat - pozná párové souhlásky - podobu na konci slov - umí vyjmenovat slovní druhy, seznamuje se s nimi - pozná konec věty a začátek věty následující - věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět - oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - zná a správně používá interpunkční znaménka - umí seřadit věty v textu	Jazyková výchova: hlásky abeceda slabiky slova slovní druhy věty	OSV – komunikace, kreativita MKV – Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy), kulturní diferenciaci MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků), kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vliv medií ve společnosti) EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) Mezipředmětové vztahy: PČ, Prv, Vv, Hv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - respektuje základní pravidla v rozhovoru - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - umí se spisovně vyjadřovat ve větách - je schopen vyjádřit svůj názor, pocity - podle obrázkové osnovy vypráví děj - umí naslouchat druhému - umí naslouchat přednesu - zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - kontroluje vlastní písemný projev - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - dokáže přečtený text vyprávět	Komunikační a slohová výchova: čtení mluvený projev naslouchání psaní Literární výchova: zážitkové čtení a naslouchání základní literární pojmy tvořivé činnosti s literárním textem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Český jazyk a literatura
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - zná obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis - rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova - osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek - pozná podstatné jméno - umí určit rod, číslo, pád podst. jm. - odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše - pozná sloveso - umí určit osobu, číslo a čas sloves - určí slovní druhy – předložky a spojky - pozná předložky a umí je napsat s podst. jm.	Jazyková výchova: věta jednoduchá souvětí vyjmenovaná slova znělé a neznělé souhlásky podstatná jména vlastní jména slovesa ostatní slovní druhy	OSV – psychohygiena, komunikace MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti MKV – lidské vztahy (princip slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého), kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci) EV – vztah člověka k prostředí	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě - umí abecedu - umí řadit slova podle abecedy - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - umí číst potichu i předčítat nahlas - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - je schopen vypravovat podle osnovy - umí věrohodně popsat předmět - umí telefonovat - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici - dbá na úpravu v sešitě - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku - orientuje se v textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,	slova souznačná a protikladná abeceda Komunikační a slohová výchova: čtení naslouchání mluvený projev písemný projev Literární výchova: zážitkové čtení a naslouchání	Mezipředmětové vztahy: M, Aj, Prv, Hv, Vv, PČ, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění využívá četbu jako zdroj poznatků - umí reprodukovat text - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých možností	základní literární pojmy tvořivé činnosti s literárním textem		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Český jazyk a literatura
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem - z vět jednoduchých vytvoří souvětí - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená - rozlišuje slova ohebná a neohebná - rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) - zná vzory podstatných jmen - umí určit rod, číslo, pád a vzor - umí skloňovat podstatná jména podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy - pozná zvrtná slovesa, neurčitá	Jazyková výchova: mateřský jazyk věta, souvětí slovo stavba slova podstatná jména	OSV – komunikace, kooperace a kompetice MKV – etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost), kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení), lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie), multikulturalita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama) EGS – Evropa a svět nás zajímá	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí určit osobu, číslo, čas - umí časovat slovesa v času přítomném, - umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) - píše správně skupiny bě – bje, pě, vě – vje, - mě – mně, umí uvést příklady užití ve větách - umí vypravovat podle osnovy - umí popsat jednoduchou věc - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, - spisovná, citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu, umí se vyjádřit v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - odliší podstatné a okrajové informace - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	slovesa abeceda skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně Komunikační a slohová výchova: mluvený projev písemný projev Literární výchova: zážitkové čtení a naslouchání	VDO – občanská společnost a škola EV – vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: M, Aj, PŘ, Hv, Vv, PČ, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy seznámí se s autory dětských knih - spisovatelé a básníci – B. Němcová, K.J. Erben, - J. Seifert, F. Halas, Z. Krubel, M. Macourek, - H.Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling	základní literární pojmy tvořivé činnosti s literárním textem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Český jazyk a literatura
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy rým, verš, sloka - volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně (přiměřeně věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text	Literární výchova: zážitkové čtení a naslouchání základní literární pojmy tvořivé činnosti s literárním textem	OSV – komunikace, kooperace a kompetice MKV – etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost), kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení), lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie), multikulturalita MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama)	
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Komunikační a slohová výchova: čtení		
- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - vytvoří zkrácený zápis textu	naslouchání		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	mluvený projev		

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - umí určit všechny slovní druhy - určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen - podstatná jména skloňuje podle vzorů - určí druhy přídavných jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen - pozná základní druhy zájmen a číslovek - časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu - pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvrtné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - umí užít přímou řeč ve vypravování - pozná podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s podmětem - určí větu řídící a závislou - určí větu hlavní a vedlejší	pisemný projev Jazyková výchova: slovní druhy podstatná jména přídavná jména zájmena, číslovky slovesa přímá řeč skladba	EGS – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola EV – vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: M, Aj, PŘ, VI, Hv, Vv, Ict, PČ, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí - správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky - správně píše názvy uměleckých děl, novin a časopisů	vlastní jména, názvy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 Cizí jazyk – Anglický jazyk

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 3. -5. ročníku:

3. až 5. ročník – 3 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na to, aby žák na konci 1. stupně:

- Účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů a používá při tom jednoduchá slovní spojení a otázky o osobních a blízkých tématech a činnostech.
- Sdělí ústně základní informace o sobě, dalších osobách pomocí slovních spojení a jednoduchých vět.
- Popíše ústně sebe, další osoby, zvířata, předměty a činnosti pomocí slovních spojení a jednoduchých vět.

- Rozumí známým slovům, základním frázím, smyslu jednoduchých vět a krátkých textů týkajících se témat z jeho života, pokud jsou vyslovovány pomalu a zřetelně.
- Rozumí písemné podobě známých slov, základních frází, smyslu jednoduchých vět a textů týkajících se témat z jeho života zvláště mají-li vizuální podporu.
- Píše jednoduchá slovní spojení a věty týkající se jeho života.

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Věnuje se pozornost všem řečovým dovednostem a využívají se aktivizující metody.

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák se dovede zúčastnit velmi jednoduché interakce, klást a zodpovídat velmi jednoduché dotazy o něm samém, o tom, kde žije a co má, o lidech, které zná; dovede zformulovat velmi jednoduché výpovědi/tvrzení o bezprostředních skutečnostech a na podobné výpovědi/tvrzení reagovat. Ve vzdělávací oblasti žák rozumí a vhodně odpovídá na jazyk používaný učitelem v rámci výuky (např. pozdravy, pokyny, opravování nedostatků, povzbuzování apod.). Umí pojmenovat nebo popsat předměty a vybavení související s výukou, klást dotazy související s bezprostředními potřebami (např. požádat o pero, knihu, odskočit si...) a porozumět odpovědím, které jsou formulovány pomalu a zřetelně, případně i zopakovány. Dovede číst zprávy a nápisy a opsat věty související s výukou a vykonat pokyny související se školními aktivitami.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace. Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, od 3. do 5. ročníku.

Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci

se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Výklad
- Skupinová práce
- Samostatná práce
- Konverzace

Klíčové kompetence žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup:

- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám vykonávaným individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu –
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyk. komunikace	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Anglický jazyk
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícími s činnostmi ve třídě a/nebo s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou	Gramatika • sloveso „být“ a „mít“ v kladné větě a v otázce • jednotné a množné číslo podstatných jmen • tázací zájmena • kladná a negativní odpověď • přídavná jména • přivlastňovací pád • sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce • základní předložky místa • otázka na množství	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov) MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s ostatními) VDO – Občan, občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity) EGS – Evropa a svět nás zajímá Mezipředmětové vztahy: Ma, Prv, Čj	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
oporu - porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu MLUVENÍ - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, vlastní) za použití jednoduchých slovních spojení - popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata), za použití jednoduchých slovních spojení - reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení na otázky týkající se jeho samotného (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad) - odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech), které se vztahují k	Zvuková (a grafická) podoba jazyka • výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov • vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov • intonace „ano/ne“ otázek Slovní zásoba • čísla 1-100 • barvy • třída, škola • školní potřeby • domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO • tělo • nálady a stavy • rodina • oblečení • jídlo • oblíbené předměty • pozdravy		

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozpozná známá slova a slovní spojení a jednoduché věty (např. předměty, osoby, zvířata) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí významu slov, slovních spojení, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu PSANÍ - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad - doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají osvojovaných témat	Tematické okruhy: • domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyk. komunikace	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Anglický jazyk
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícím s osvojovanými tématy - rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům - zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu - porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu	Gramatika • sloveso „být“ a „mít“ v kladné větě a v otázce • jednotné a množné číslo podstatných jmen • tázací zájmena • kladná a negativní odpověď • přídavná jména • přivlastňovací pád • sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce • základní předložky místa • otázka na množství	EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – ekosystémy OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
MLUVENÍ - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace nebo se na podobné informace zeptá - představí se, kde bydlí, co dělá, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace za použití jednoduchých slovních spojení a vět - reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky za použití jednoduchých slovních spojení a vět - odpoví a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života	Zvuková (a grafická) podoba jazyka • výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov • vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov • intonace „ano/ne“ otázek Slovní zásoba • čísla 1-100 • barvy • třída, škola • školní potřeby • domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO • tělo • nálady a stavy • rodina • oblečení • jídlo • oblíbené předměty • pozdravy • město, budovy • počasí		

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých porozumí tématu krátkého textu PSANÍ - napíše jednoduchá slovní spojení a věty - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace - doplní informace číselné i nečíselné povahy, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, volný čas	Mezipředmětové vztahy: Ma, Pří, Vla, Čj, Tv, Hv	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyk. komunikace	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Anglický jazyk
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností – rozpozná známá slova a slovní v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	Gramatika • sloveso být, mít, umět • čas přítomný prostý a průběhový: oznamovací věta, otázka, záporná věta • vazba there is/there are • osobní a přivlastňovací zájmena • předložky místa, pohybu, času • tázací zájmena a příslovce • otázky na množství a cenu Zvuková (a grafická) podoba jazyka • Souhlásky a samohlásky • Přízvuk slov • Intonace ve větě • Fonetická abeceda	EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – ekosystémy OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích) Mezipředmětové vztahy: Ma, Pří, Vla, Čj, Tv, Hv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu MLUVENÍ - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět - popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět	Slovní zásoba - já, moje rodina a moji kamarádi - zájmové činnosti a sporty, režim dne - domov, dům, pokoje - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - město, budovy, obchody - části lidského a zvířecího těla - počasí - jídlo a pití - kalendářní rok a časové údaje - oblečení - volný čas a zábava Tematické okruhy: já, moje rodina, můj den, každodenní činnosti, zájmy, domov, škola, město, volný čas, lidské tělo, jídlo a pití, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí		

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) - odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov - jednoduchých slovních spojení a vět - zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným			

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem. PSANÍ - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá - doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) -

rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

CJ-5-4-01p je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.2 Matematika a její aplikace

Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede

žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v oblasti směřuje k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování

matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříklad

5.2.1 Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

1. až 5. ročníku - 5 hodin týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace
 - osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině a prostoru
 - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy
 - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Formy realizace

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- poznávání
- samostatná práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev,
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků;
- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit;
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu;
- vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti,
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků;
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti;
- vede žáky k plánování úkolů a postupů;
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci;
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou.
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení;
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci,
- učí se pracovat v týmu.

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch;
- podněcuje žáky k argumentaci;
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

Žák

- při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení,
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních,
- jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu,
- učí se vnímat složitosti světa.

Učitel

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žák

- vytváří si zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě,
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- má k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů,
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek,
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Matematika
--	-----------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy v oboru malé násobilky - umí sčítat a odčítat dvojčíferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) - umí sčítat a odčítat dvojčíferná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do sta - umí zapsat a přečíst čísla do tisíce - umí porovnávat, seřadit vzestupně a sestupně čísla do tisíce - umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose - umí sčítat a odčítat z paměti i písemně - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - seznámí se se zaokrouhlováním na desítky - zná význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - zná jednotky délky mm, cm, dm, m - jednotky délky používá k měření	Číslo a početní operace malá násobilka počítání v oboru do sta počítání v oboru do tisíce rovnice jednotky délky	OSV – seberegulace a sebeorganizace, rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, kreativita, mezilidské vztahy, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět Mezipředmětové vztahy: Čj, Aj, Prv, Hv, Vv, PČ, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách - umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec - zná pojem opačná polopřímka - zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem - zná význam pojmu průsečík a umí ho určit - pozná jehlan a kužel - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Geometrie v rovině a prostoru		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Matematika
--	-----------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - umí zaokrouhlovat na tisíce - orientuje se na číselné ose do 10 000 - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem - umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru - používá kalkulátor ke kontrole - zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - umí převádět jednotky hmotnosti a délky - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - modeluje a určí část celku - používá zápis ve formě zlomku - porovnává zlomky se stejným jmenovatelem - umí provést zkrácený zápis s neznámou	Číslo a početní operace počítání do 10 000 násobení a dělení práce s kalkulátorem jednotky slovní úlohy zlomky a části zlomků	OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV- vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS – objevujeme Evropu a svět	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - umí převádět jednotky hmotnosti, času a délky - umí pracovat s kružítkem - umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - umí sestrojit trojúhelník ze tří stran - pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti - umí odečítat hodnoty z diagramu - vypočítá obsah pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary	Geometrie v rovině a prostoru jednotky osově souměrné útvary	Mezipředmětové vztahy: Čj, Aj, PŘ, VI, Hv, Vv, Inf, PČ, Tv	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Matematika
--	-----------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - umí sčítat i odečítat z paměti i písemně do milionu - umí násobit deseti, stem, tisícem - umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce - násobí písemně trojciferným činitelem - dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do milionu - převádí jednotky času a objemu - umí vyhledat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji - umí pracovat s údaji v cenících apod. - zná římské číslice I až X, L, C, D, M - umí přečíst číslo kapitoly a letopočet - - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - přečte zápis desetinného čísla - početní operace s desetinnými čísly	Číslo a početní operace počítání do 1 000 000 jednotky římské číslice zlomky desetinná čísla	OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, globální oteplování MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality EGS – objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na čís. - zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - umí sestrojit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník - umí sestrojit čtverec, obdélník - umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - pozná a pojmenuje čtyřúhelníky - umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti - vypočítá obsah čtverce a obdélníka - dbá na přesnost a čistotu rýsování	prezentace záporných čísel Geometrie v rovině a prostoru	Mezipředmětové vztahy: Čj, Aj, PŘ, VI, Hv, Vv, Inf, PČ, Tv	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulátor

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

- v 4. - 5. ročník - 1 hodina týdně
-

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Informatika je zaměřeno na:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajobání pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Výuka probíhá na počítačích PC učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výukové metody a formy

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Formy výuky – diskuse, práce ve dvojicích nebo ve skupinách, samostatná práce, badatelské aktivity, problémová výuka, praktické činnosti, vyhledávání a objevování, experiment, ukázky, výklad, heuristický rozhovor, projektová výuka, myšlenkové mapy.

Kritéria hodnocení:

- schopnost vyřešit zadaný problém nebo hledat řešení
- plnění zadaných úkolů ve výuce i online, schopnost řešit zadané úkoly a kvalita dovedností
- osobní pokrok žáka a jeho posun, kreativita
- schopnost použít online zdrojů při získávání informací
- komunikační dovednosti a schopnost spolupracovat
- zájem, aktivita v činnostech a vztah k práci při výuce

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výchovné a vzdělávací strategie školy jsou společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

V obecné rovině:

- nabízíme žákům, aby při vlastní tvorbě využívali digitální technologie, experimentovali s nimi, zkoušeli si a zaznamenávali nové a netradiční postupy a následně s nimi dále pracovali
- motivujeme žáky k nalézání a sdílení různých přístupů k tématu, k výměně zkušeností získaných při tvorbě, vnímání a interpretaci své tvorby
- vytváříme podmínky pro to, aby žáci mohli navzájem komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích své práce a ověřovali si účinnost různých podob komunikace
- poskytujeme dostatečný časový prostor pro to, aby žáci mohli využívat digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování

- vytváříme atmosféru podnětnou pro užívání digitálních technologií při hledání a nalézání neobvyklých zpracování tématu
- důraz klademe na respektování tvorby každého jedince a k respektování autorství a autorských práv
- učíme žáky pracovat s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě
- umožňujeme žákům využívat pro jednotlivé fáze své tvorby digitální technologie

Konkretizované strategie v tomto předmětu vedou k naplnění klíčových kompetencí a jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci tak, aby bylo patrné, ke kterým klíčovým kompetencím se vztahují.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě
- při poznávání využíváme různé aplikace a nástroje, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- poskytujeme žákům zpětnou vazbu a nabádáme žáky k aktivitám, např. analýze, hodnocení a tvoření
- učíme žáky správně citovat informace

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky při vlastní tvorbě využívat co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií a experimentuje s nimi
- vedeme žáky k nalézání a sdílení různých přístupů k tématu a vyměňování si zkušeností získaných při tvorbě
- podporujeme žáky ve vlastním bádání a poskytujeme jim zpětnou vazbu
- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení a povzbuzujeme v hledání více způsobů řešení
- oceňujeme dílčí úspěchy při řešení problému a motivujeme žáky k další činnosti
- při zadávání úkolů stanovíme pro žáky kritéria jejich splnění

Kompetence komunikativní

- využíváme a podněcujeme žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržujeme vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- motivujeme žáky k využívání digitální technologie k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování
- upozorňujeme žáky na nebezpečí manipulace ze strany médií a na hrozby z internetu
- seznamujeme žáky s různými typy informačních a komunikačních prostředků
- aktivizujeme a motivujeme žáky, klademe otázky a diskutujeme se žáky nad možnými odpověďmi
-

Kompetence sociální a personální

- učíme se pracovat v týmu
- rozdělit si a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram apod.
- vedeme žáky k práci v podnětné atmosféře pro užívání digitálních technologií
- respektujeme autorství a autorská práva a vedeme žáky k dodržování pravidel
- umožňujeme žákům hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci dbáme na to, aby byl žák ohleduplný a taktní a toleroval, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- jednáme se žáky s ohledem na jejich osobitost a využíváme individuální přístup tam, kde je potřeba Kompetence občanské
- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
- vedeme žáky k uvádění (citace) použitého zdroje informací
- poskytujeme žákům metodickou pomoc, jak počítačovou problematiku řešit, a to i bez porušení pravidel a zákonů

Kompetence pracovní

- dodržujeme bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- podporuje žáky k práci s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření
- vedeme žáky k realizaci své skupinové tvůrčí projekty a využívání digitální technologie
- oceňujeme kreativitu žáků a konstruktivní nápady podporujeme
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a systematickosti
- seznamujeme žáky s novými technologiemi

Kompetence digitální

- u žáků rozvíjíme ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; žák je využívá při své tvorbě při učení a řešení problémů
- motivujeme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat a sdílet data, informace a tvořit digitální obsah
- motivujeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vybízíme žáky k využívání digitální technologie tak, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a seznamujeme je s novými technologiemi
- dodržujeme a vyžadujeme, aby žák v digitálním prostředí jednal eticky a dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Vzdělávací oblast: Informatika	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Informatika
---	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

Tematický celek RVP: Digitální technologie – Ovládání digitálního zařízení		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-4-01 - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku

Tematický celek RVP: Algoritmizace a programování		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživí robota, otestuje jeho chování - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru

Tematický celek RVP: Data, informace a modelování – Úvod do kódování a šifrování dat a informací		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	Žákyně/žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce

Průřezová témata:

OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace

VDO – Občan, občanská společnost a stát, občanská společnost a škola

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MKV – Lidské vztahy

MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Ma, Aj, Pč, Pří, Vla, Hv, Vv

Vzdělávací oblast: Informatika	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Informatika
---	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

Tematický celek RVP:

Informační systémy – Úvod do práce s daty

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-1-01 - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-3-02 - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žákyně/žák: - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu

Tematický celek RVP:

Algoritmizace a programování – Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování

I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur
Tematický celek RVP: Informační systémy – Úvod do informačních systému		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-3-01 - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žákyně/žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy

Tematický celek RVP: Algoritmizace a programování - - Základy programování – vlastní bloky, náhoda		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-2-01 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt

Tematický celek RVP: Data, informace a modelování – Úvod do modelování pomocí grafů a schémat		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-1-02 - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 - vyčte informace z daného modelu	Žákyně/žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cest Schémata, obrázkové modely Model
Tematický celek RVP: Algoritmizace a programování – Základy programování – postavy a události		
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo
Žákyně/žák: I-5-2-0 - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 - v blokově orientovaném program. jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Žákyně/žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt

I-5-2-04 - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- ovládá více postav pomocí zpráv přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	
--	--	--

Průřezová témata:

OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace

VDO – Občan, občanská společnost a stát, občanská společnost a škola

EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MKV – Lidské vztahy

MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení

Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Ma, Aj, Vla, Vv

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti,

jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci a o bezpečném. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
 - objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku:

v 1. a 2. ročníku - 2 hodiny týdně

v 3. ročníku - 3 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Prvouka je zaměřeno na:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- orientaci v problematice peněz a cen
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi

- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás

- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví

- základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- poznávání
- skupinová práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- objevování a poznávání všeho, co je zajímavé
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- upevňuje účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.,
- využívá různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Učitel

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívá k diskusi

Učitel

- učí věcně argumentovat
- vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Žák

- vytváří si ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům
- uvědomuje si svoje práva a povinnosti ve škole i mimo školu

Učitel

- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žák

- je vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Učitel

- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 1.	Ročník: 1.	Předmět: Prvouka
--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<u>Žák:</u> - zná cestu do školy a zpět, dbá na bezpečnost při cestě - pojmenuje město, kde žije, ulici, ve které bydlí, pohybuje se bezpečně v okolí školy, domova - orientuje se v budově školy - zná jméno třídního učitele, ředitele školy - dokáže se připravit na vyučování - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - rozlišuje čas k práci a odpočinku - rozezná nebezpečí různého charakteru, určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - ví, kdy použít čísla tísňových linek - dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - zná zásady správného chování u lékaře - umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu	Místo, kde žijeme: Domov Škola Obec, místní krajina Osobní bezpečí Člověk a jeho zdraví: Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, psychohygiena, poznávání lidí VDO – občanská společnost a škola (výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost) EGS – Evropa a svět nás zajímá (poznávání evropských kultur) MKV – kulturní difference, etnický původ (poznávání etnických skupin)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - umí vyjmenovat dny v týdnu - zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat - umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období – umí popsat změny v přírodě podle ročního období – umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce – zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice - vyjmenuje rodinné příslušníky, seřadí členy rodiny podle věku - vypráví o práci rodičů, povolání a profese - pozná české mince a bankovky, platební karty - odhadne cenu základních potravin - hovoří o chování v rodině - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Lidé a čas: Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Lidé kolem nás: Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Finanční gramotnost Rozmanitost přírody: Příroda Živočichové	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Ma, Aj, Hv, Vv, PČ, Tv	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 1.	Ročník: 2.	Předmět: Prvouka
--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<u>Žák:</u> - orientuje se v okolí školy, ve škole, ve svém bydlišti - připravuje se na vyučování podle rozvrhu - respektuje pravidla silničního provozu, pojmenuje důležité dopravní značky, pojmenuje základní části a vybavení kola - pojmenuje důležité orientační body v okolí školy a bydliště - rozlišuje dopravní prostředky - rozezná nebezpečí různého charakteru, určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - ví, kdy použít čísla tísňových linek - zná vztahy v rodině a vyjmenuje další rodinné příslušníky - vysvětlí povolání rodičů, objasní další známá povolání - pozná české mince a bankovky, platební karty - odhadne cenu základních potravin - zná základní pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti - konkretizuje svá práva a povinnosti, obhájí své názory	Místo, kde žijeme: Domov Škola Obec, město Okolní krajina Lidé kolem nás: Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Finanční gramotnost	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině), princip sociálního smíru a solidarity VDO – občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě), občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) MKV – Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek - pozná významné památky a památky v okolí bydliště	Lidé a čas: Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	EV – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník), vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl), základní podmínky života	
- pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - provádí jednoduché pokusy, upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách, savcích a ptácích - popíše jednotlivé části těla - třídí živočichy na domácí a volně žijící - rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období - podílí se na ochraně přírody a životního prostředí	Rozmanitost přírody: Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody		
- dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy - rozpozná základní části lidského těla - orientuje se v režimu dne - upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo - zvládne žádost o pomoc pro sebe i pro druhé v případě nebezpečí	Člověk a jeho zdraví: Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Ma, Aj, Hv, Vv, Pč, Tv	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Prvouka
--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
<u>Žák:</u> - orientuje se v místě bydliště, v okolí školy, v místní krajině - v jednoduchém plánu vyznačí své bydliště, školu, cestu na určené místo - pojmenuje základní části a vybavení kola - při akcích školy uplatňuje bezpečné a ohleduplné jednání - popíše změny v okolí, v obci - určí světové strany v přírodě i podle mapy - používá buzolu, v turistické mapě dokáže vyznačit trasu v blízkém okolí - vyjádří základní vztahy mezi lidmi - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci - přizná chybu, učí se domluvě při spolupráci, řešení problémů v kolektivu - rozezná nebezpečí různého charakteru	Místo, kde žijeme: Domov Škola Obec, město Okolní krajina (oblast, region) Mapy obecně zeměpisné a tematické Lidé kolem nás: Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Finanční gramotnost	OSV – sebezpoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina), základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MKV – princip sociálního smíru a solidarity (základní lid. práva, odstranění předsudků vůči etnickým skupinám), lidské vztahy VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- přesně určí jakýkoli čas - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v kalendářním i školním roce - vyhledává poznatky o památkách svého regionu a využívá je - seznámí se s pověstmi regionu - konkretizuje pojmy rodný kraj, vlast, domov - umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny - zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz - umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) - umí vybrané živočichy zařadit do příslušného - zná kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny, léčivé byliny, hospodářské rostliny - pozná jedlé a jedovaté houby - má povědomí o významu životního prostředí - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě	Lidé a čas: Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Báje, mýty a pověsti Rozmanitost přírody: Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vážení a měření Živá a neživá příroda Životní podmínky Živočichové Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EGS – objevujeme Evropu a svět Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Ma, Aj, Hv, Vv, Pč, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - dodržuje zásady bezpečného chování, tak aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě - zná a dodržuje základní pravidla účastníků silničního provozu - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Člověk a jeho zdraví: Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Osobní bezpečí Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Situace hromadného ohrožení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

ve 4. a 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodověda je zaměřeno na:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět • poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region)
- zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů,
- působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi,
- principy demokracie
- základní globální problémy
- problémy konzumní společnosti
- globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody
- rostliny, houby, živočichové, znaky života
- životní potřeby a podmínky, rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc

- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- vyhledávání
- poznávání
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žák

- získává informace o přírodě
- učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problému

Učitel

- zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Žák

- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie

Žák

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Žák

- pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektuje názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

Učitel

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák

- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržuje vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Přírodověda
--	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí charakterizovat společenstva – les, louka, voda u lidských obydlí - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy - umí popsat stavbu jejich těla - zná jejich způsob života - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby - umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev - ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra - ví, jak se máme v lese chovat - zná běžné zemědělské plodiny - zná běžné druhy ovoce a zeleniny - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - zná telefonní čísla tísňového volání (150, 155, 158, 112) - zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování a správné výživy	Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) - životní podmínky - správné chování v přírodě a ochrana přírody Místo, kde žijeme - okolní krajina - rozšíření rostlinstva a živočichů Lidé a čas - orientace v čase – kalendář, režim dne, roční období Člověk a jeho zdraví - péče o zdraví, zdravá výživa	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – ekosystémy (les, pole, vodní zdroje), základní podmínky života (voda, půda, ochrana biologických druhů), lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MKV – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity Mezipředmětové vztahy: ČJaL, M, Aj, Vt, Hv, Vv, Ict, PČ, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- rozpozná život ohrožující zranění - ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo - zná a umí pojmenovat běžně používané elektrické spotřebiče - zná zásady manipulace s elektrickými spotřebiči - zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení elektrickým proudem - uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu - vnímá dopravní situaci a správně ji vyhodnotí, vyvodí závěry pro své chování jako chodec a cyklista - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozpozná jednání a chování, která se už tolerovat nemohou - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí (bezpečné zacházení s el. spotřebiči) - péče o zdraví (první pomoc při zasažení elektrickým proudem) - dopravní výchova Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy - finanční gramotnost - základní globální problémy		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Přírodověda
--	-----------------------------	-----------------------------	---------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná důležité nerosty a horniny - umí vysvětlit proces zvětrávání hornin - zná využití některých nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany - má základní informace o postavení Země ve vesmíru - uvědomuje si podmínky života na Zemi - ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi - dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování – umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. Systému - umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad - ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení	Rozmanitost přírody - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) Vesmír a Země - rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) - životní podmínky	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - zná pojem recyklace - zná a umí vysvětlit význam čističek odpadní vod - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad - zná původ člověka jako druhu - zná stavbu lidského těla - ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části - ví, co je svalstvo a zná jeho význam - umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka - zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Člověk a jeho zdraví - lidské tělo (základní stavba a funkce, základy lidské reprodukce, vývoj jedince) - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	MKV – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity MDV – fungování a vliv médií ve společnost Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Aj, Vl, Hv, Vv, Ict, Pč, Tv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti - zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana - umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra - zná pravidla telefonování na tyto instituce - zná význam pojmů terorismus, rasismus - je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) - rozpozná jednání a chování, která se už tolerovat nemohou - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi - zná jednoduché stroje a jejich praktické použití - má základní poznatky o využití el. Energie - zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji	Lidé kolem nás - soužití lidí – mezilidské vztahy, obchod, firmy - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné - právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, základní lidská práva a práva dítěte), protiprávní jednání a korupce - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí Člověk a technika - osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
- ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
- ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu
- ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

ve 4. a 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Vlastivěda je zaměřeno na:

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují dva okruhy: Lidé a čas, Místo, kde žijeme

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- výklad
- vyhledávání
- poznávání
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

Žák

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Učitel

- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Učitel

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

- vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

Žák

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledky
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

Žák

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- na příkladech porovnává minulost a současnost

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Vlastivěda
--	-----------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy - zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR - zná oficiální název ČR a správně ho píše - seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR - umí vysvětlit význam globu a mapy - umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky - umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří - umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - rozlišuje mezi náčrty, plány a základní typy map - zná základní geografické značky - zná význam měřítka mapy - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku a středověku	Místo, kde žijeme - obec (město), místní krajina – části, poloha v krajině, minulost a současnost - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - naše vlast – domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Lidé a čas - orientace v čase – současnost a minulost v našem životě	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – jsme Evropané	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná významná místa a kulturní památky Temelína a okolí - zná a umí vyprávět některé regionální pověsti - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - zná některé postavy ze Starých pověstí českých - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin	- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Aj, Vl, Hv, Vv, Ict, PČ, Tv	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Vlastivěda
--	-----------------------------	-----------------------------	--------------------------------------

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- orientuje se na mapě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy - umí na mapě ukázat státy EU - umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město - dokáže stručně charakterizovat stát EU - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - využívá knihoven, sbírek muzeí galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období – umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - umí popsat charakteristické rysy způsobu života ve středověku a dnes, nejdůležitější události 20.století	Místo, kde žijeme - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě - proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity EGS-jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
-		VDO - občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MDV – fungování a vliv médií ve společnosti Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Aj, Vl, Hv, Vv, Ict, PČ, Tv	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.5 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního

vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově

vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve 1. až 5. ročníku:

v 1. až 5. ročníku - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura – vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Formy realizace

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím vyučovacích pomůcek.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- výklad
- poznávání
- skupinová práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
-

Kompetence komunikativní

Žák

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žák

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

Žák

- uvažuje nad obsahy hudebních děl

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků Kompetence pracovní

Žák

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 1.	Ročník: 1.	Předmět: Hudební výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas) Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry(ozvěna) Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)	OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita EGS – Evropa a svět nás zajímá (poznávání evropské hudby) MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ (hudba etnických skupin) EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí (hudba – rámus)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku - seznámí se s varhanní hudbou – pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	- pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti - kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly(hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	MDV – vnímání autora mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy: Čj, Tv, Ma	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 1.	Ročník: 2.	Předmět: Hudební výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon - dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá - při zpěvu správně dýchá - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, reaguje na hudební předeheru, mezihru a dohru - vytleskává rytmus textů se čtvrtovými a osminovými hodnotami - používá dětské hudební nástroje k doprovodu - aktivně se zapojí do tří hudebních pohybových her - ovládá prvky hry na tělo - zvládá jednoduchý taneční pohyb - tančí mazurku	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)	MDV – vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – lidské vztahy, kulturní difference OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita EGS – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- dokáže vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - seznámí se s vybranými skladbami klasiků - rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s hrou na další hudební nástroje - pozná a napíše houslový klíč - při zpěvu se řídí dynamickými značkami - umí číst a psát noty podle hodnot	Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) Seznámení s pojmy z hudební nauky: - dynamické značky, repetice - houslový klíč, noty půlové, čtvrté, osminové	EV – vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Čj, Tv, Ma	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Hudební výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná a zazpívá nejméně pět písní z paměti - používá rozezpívání, dodržuje hlasovou hygienu - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu - dokáže ve skupině zazpívat kánon - orientuje se ve složitější rytmy a melodizaci textů - zapojuje se do instrumentální hry - rytmicky doprovází zpěv - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad – umí doprovázet na rytmické nástroje - dovede se zapojit do 3 hudebních pohybových her - zkouší tančit polku, menuet, moderní pohybové kreace - taktuje 2/4 a 3/4 takt	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt)	MDV – vnímání autora mediálních sdělení, kritické vnímání hudby MKV – lidské vztahy, kulturní difference OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita EV – vztah člověka k prostředí EGS – Evropa a svět nás zajímá	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- je schopen vyslechnout kratší skladby - rozlišuje hudbu podle její společenské funkce - rozlišuje hru na violoncello, akordeon, lesní rok, tubu, cembalo, syntetizátor, činely - dovede psát (číst, vyhledávat, označit) pomlku (celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou) - dovede napsat do osnovy houslový klíč - dovede rozeznat a pojmenovat noty c¹ – h¹	Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) Seznámení s pojmy z hudební nauky: - pomlky, houslový klíč, noty c¹ – h¹ - 4 /4 takt	Mezipředmětové vztahy ČjaL, M, Tv, Vv, Prv	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Hudební výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zazpívá 10 písní, 5 písní zní z paměti, zazpívá ve skupině i sólo - zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) - provádí rytmizaci a melodizaci textů, obměňuje hudební modely - orientuje se v notovém záznamu, sleduje ho při zpěvu - zapojuje se do hudební hry s tónovou řadou - technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché Orfeovy hudební nástroje - zapojí se do 4 pohybových her, tanců - dovede improvizovat při tanci - zvládá krok poskočný, cvalový se zhoupnutím ve ¾ taktu - taktuje na 2 a 3 doby	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) -intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení MKV – lidské vztahy, etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita EV – vztah člověka k prostředí	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- v klidu a pozorně vyslechne krátké poslechové skladby - uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby - dovede rozlišit durovou a mollovou hudební ukázkou (vokální i instrumentální) - umí číst noty, napíše noty $c^1 - d^2$, dovede je najít v notovém záznamu - dovede vysvětlit, co je to stupnice, umí ji zapsat a zazpívat - dovede vyjmenovat tóny stupnice Cdur	hudby (2/4 takt) Poslechové činnosti - kvality tónů – vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby Seznámení s pojmy z hudební nauky: - noty $c^1 - d^2$ - pomocné linky - stupnice (obecně) - stupnice Cdur - předznamenání (obecně)	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Tv, Vv, Př	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Hudební výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zazpívá 10 nových písní, 5 písní zná z paměti, zpívá ve skupině i sólo - dokáže zazpívat z paměti hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, ovládá správné chování při hymně - pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas - dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení - pozná basový klíč - čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie - seznámí se s krajovými lidovými tanci – umí taktovat čtyřčtvrteční takt - technicky správně a rytmicky vhodně používá jednoduché Orfeovy nástroje	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten)	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení MKV – lidské vztahy, etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, kreativita EV – vztah člověka k prostředí	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí pohybově vyjádřit nálady - seznámí se s relaxací - zapojí se do 4 pohybových her nebo tanců - zkouší tančit lidové tance, společenské i moderní tance - taktuje na 4 doby - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy - pozná trampské písně - získává základní informace o skladatelích poslouchané hudby	- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) - Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) - Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky – hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Tv, Vv, PŘ	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní, frázování

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve 1. až 5. ročníku:

v 1. až 3. ročníku - 1 hodina týdně

ve 4. až 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
- pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- kolektivní práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- je vedení ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Učitel

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj
- využívá získaná poznání

Učitel

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Žák

- zapojuje se do diskuse
- respektuje názory jiných
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Učitel

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

Žák

- umí tvořivě pracovat ve skupině
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Učitel

- vede žáky ke kolegiální pomoci

Kompetence pracovní

Žák

- užívá samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla

Učitel

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

Žák

- chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí

Učitel

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 1.	Ročník: 1.	Předmět: Výtvarná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary), - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, tvaruje papír - zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	VDO – občanská společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich autorů (kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění) OSV – rozvoj schopností	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. - děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Prv, Ma	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 1.	Ročník: 2.	Předmět: Výtvarná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary), - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, tvaruje papír - zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	VDO – občanská společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní difference, lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich autorů (kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. - děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Prv, Ma	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Výtvarná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary), - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, tvaruje papír - zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.	malba – rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – multikulturalita, lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich autorů (kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění)	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. - děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, psychohygiena, kreativita Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Prv, Tv, Hv, Pč, Aj	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Výtvarná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - komunikuje o obsahu svých děl - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci – proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. grafické techniky – tisk z koláže, ze šablony, otisk, vosková technika techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů další techniky – koláž, frotáž,	MKV – kulturní difference, lidské vztahy (empatie), etnický původ MDV – stavba mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich autorů EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života OSV – rozvoj schopností poznávání,) sebepoznání a sebepojetí, komunikace, psychohygiena, kreativita	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit - pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod. - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další – žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě – porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	základy ikebany ilustrátoři dětské knihy	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, PŘ, Tv, Hv, PČ, Aj	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Výtvarná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	--

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - komunikuje o obsahu svých děl - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci – proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. grafické techniky – tisk z koláže, ze šablony, otisk, vosková technika techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů další techniky – koláž, frotáž,	MKV – kulturní difference, lidské vztahy (empatie), etnický původ MDV – stavba mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich autorů EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, psychohygiena, kreativita	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit - pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod. - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další – žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě – porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	základy ikebany ilustrátoři dětské knihy	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, Př, Tv, Hv, Pč, Aj	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.6 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé

populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve 1. až 5. ročníku:

v 1. až 5. ročníku - 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné plnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy, a to zejména takto: 10 hodin v každém ročníku. V osnovách jsou výstupy rozpracovány v 1. až 5. ročníku.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- je veden k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími
- orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Učitel

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žák

- je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden k jednání v duchu fair-play – dodržuje pravidla, označí přestupky

- respektuje opačné pohlaví
- zvládá pohybové činnosti ve skupině

Učitel

- zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení
- učí se být ohleduplní a taktní

Učitel

- umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Žák

- je veden učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Učitel

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Období: 1.	Ročník: 1.	Předmět: Tělesná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	tělocvičné pojmy – komunikace v TV bezpečnost při sportování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	VDO – občanská společnost a škola, principy demokracie jako způsobu rozhodování EV – vztah člověka k prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice MKV – lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Prv, Hv, Vv, PČ	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. – jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - uvědomuje si, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností - umí pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě - zvládá zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - adaptuje se na vodní prostředí - zvládá základní plavecké dovednosti - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly turistika a pohyb v přírodě plavání – základní plavecká výuka (orientace v bazénu, základní hygiena při plaveckém výcviku, sprchování, sebeobsluha, zásady bezpečnosti při plavání, osvojování plaveckých dovedností, hry ve vodě) zdravotní TV (nabízeno žákům III., II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Období: 1.	Ročník: 2.	Předmět: Tělesná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	tělocvičné pojmy – komunikace v TV bezpečnost při sportování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	VDO – občanská společnost a škola, principy demokracie jako způsobu rozhodování EV – vztah člověka k prostředí OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice MKV – lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Prv, Hv, Vv, PČ	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. – jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - uvědomuje si, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností - umí pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě - zvládá zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - adaptuje se na vodní prostředí - zvládá základní plavecké dovednosti - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly turistika a pohyb v přírodě plavání – základní plavecká výuka (orientace v bazénu, základní hygiena při plaveckém výcviku, sprchování, sebeobsluha, zásady bezpečnosti při plavání, osvojování plaveckých dovedností, hry ve vodě) zdravotní TV (nabízeno žákům III., II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Tělesná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	tělocvičné pojmy – komunikace v TV bezpečnost při sportování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát EV – vztah člověka k prostředí MKV – Lidské vztahy	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Aj, Prv, Hv, Vv, PČ	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. – jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - uvědomuje si, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností - umí pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě - zvládá zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - adaptuje se na vodní prostředí - zvládá základní plavecké dovednosti - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly turistika a pohyb v přírodě plavání – základní plavecká výuka (orientace v bazénu, základní hygiena při plaveckém výcviku, sprchování, sebeobsluha, zásady bezpečnosti při plavání, osvojování plaveckých dovedností, hry ve vodě) zdravotní TV (nabízeno žákům III., II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Tělesná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	tělocvičné pojmy – komunikace v TV bezpečnost při sportování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice MKV – lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) VDO – Občan, obč. spol. a stát – respekt k identitám, zdroje konfliktů MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblík - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a	cvičení během dne, rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Aj, Prv, Hv, Vv, Pč	

[illegible]

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - - zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul - provádí skoky do vody - zvládá zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku - - zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti - zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí zásady bezpečnosti při plavání i pohybu v bazénu, sebezáchrana výchova cyklisty- dopravní hřiště turistika a pohyb v přírodě zdravotní TV (nabízeno žákům III., II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	Období: 2.	Ročník: 5.	Předmět: Tělesná výchova
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu	tělocvičné pojmy – komunikace v TV bezpečnost při sportování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, kooperace a kompetice MKV – lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví) VDO – Občan, obč. spol. a stát – respekt k identitám, zdroje konfliktů MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblík - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a	cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	Mezipředmětové vztahy: ČjaL, M, Aj, Prv, Hv, Vv, Pč	

[illegible]

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - - zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul - provádí skoky do vody - zvládá zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a dovede je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku - - zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti - zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu - uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí zásady bezpečnosti při plavání i pohybu v bazénu, sebezáchrana výchova cyklisty- dopravní hřiště turistika a pohyb v přírodě zdravotní TV (nabízeno žákům III., II. zdr.skupiny) zdravotní oslabení, základy speciálního cvičení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

5.7 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Z tohoto důvodu byl pro 1. stupeň zvolen název předmětu: Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve 1. až 5. ročníku:

v 1. až 5. ročníku - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti je zaměřeno na:

- dovednosti v práci s různými materiály
- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků
- plánování
- organizování a hodnocení pracovní činnosti samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů

- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- výklad
- samostatná práce
- skupinová práce
- sebehodnocení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák

- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Učitel

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost
- vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učí se popsat postup práce

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Žák

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Období: 1.	Ročník: 1.	Předmět: Pracovní činnosti
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír - vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí stříhat textil a nalepit textilií - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání - zná základy správného stolování a společenského chování	Práce s drobným materiálem: - papír práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil Konstrukční činnosti: Pěstitelské činnosti: Příprava pokrmů: další techniky – koláž, frotáž,	OSV – kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy VDO – občanská společnost a škola EV – vztah člověka k prostředí Mezipředmětové vztahy: Vv, Ma, ČjaL	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Období: 1.	Ročník: 2.	Předmět: Pracovní činnosti
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování – připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Práce s drobným materiálem: - papír práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil Konstrukční činnosti: Pěstitelské činnosti: Příprava pokrmů: další techniky – koláž, frotáž,	OSV – kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy VDO – občanská společnost a škola EV – vztah člověka k prostředí, základní podmínky života Mezipředmětové vztahy: Vv, Ma, ČjaL, Prv	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Období: 1.	Ročník: 3.	Předmět: Pracovní činnosti
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, polepovat, vystřihovat, překládat a skládat papír - vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - orientuje se v základním vybavení kuchyně – chová se vhodně při stolování	Práce s drobným materiálem: - papír práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil Konstrukční činnosti: Pěstitelské činnosti: Příprava pokrmů:	OSV – kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV – lidské vztahy, etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá Mezipředmětové vztahy: Vv, Ma, ČjaL, Prv, Hv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Pracovní činnosti
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu – přední, - zadní, ozdobný - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky	Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - přírodniny - textil Konstrukční činnosti: -práce se stavebnicemi, plošnými, konstrukčními, prostorovými práce s návodem	OSV – kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí, MKV – lidské vztahy, etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá Mezipředmětové vztahy: ČJ, M, Pří, V, Hv, Vv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Pěstitelské činnosti: základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	Období: 2.	Ročník: 4.	Předmět: Pracovní činnosti
---	-----------------------------	-----------------------------	---

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu – přední, - zadní, ozdobný - seznámí se s látáním a tkaním - zná rozdíl mezi osnovou a útkem - umí háčkovat - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem: vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - přírodniny - textil	OSV – kreativita, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí, MKV – lidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá Mezipředmětové vztahy: ČJ, M, Pří, VI, Hv, Vv	

Konkretizované výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, pořádek a čistotu pracovních ploch	Konstrukční činnosti: práce se stavebnicemi, plošnými, konstrukčními, prostorovými práce s návodem Pěstitelské činnosti: základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů: základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

– uplatňuje zásady správné výživy

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 256/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Obecné zásady

- hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu
- hodnocení je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského pracoviště
- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- za základ hodnocení považujeme zpětnou vazbu jako informaci o správnosti postupu, průběhu, výsledku. Okamžitá zpětná vazba je jeden z hlavních faktorů efektivního učení, zvláště při důrazu na vhodnou formulaci
- úkolem učitele je motivovat žáky ke vzdělávání, usměrňovat, ovlivňovat, rozšiřovat oblast jeho poznání. Při hodnocení žákovy činnosti se řídit filozofií školního vzdělávacího programu
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici
- každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy a jakým způsobem, podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen
- podklady pro klasifikaci učitel získává: o soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování o zkouškami písemnými, praktickými, pohybovými, didaktickými testy
- písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu

- takové práce oznámí vyučující žákům předem a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce, učební výsledky a míra dosažených kompetencí, kterých žák dosáhl za celé klasifikační období
- přihlíží se k systematičnosti žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- nedílnou součástí procesu hodnocení je i sebehodnocení, které je i jednou z kompetencí, kterou chceme žáky naučit
- pro hodnocení žáků všech ročníků základní školy se používají známky, v průběhu vyučovacího procesu se používá i slovní hodnocení (převážně ústní formou)
- hodnocení výsledků žáků na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. U žáků s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka
- pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a obsahují zejména:
- zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení
- kritéria pro hodnocení

Zásady a pravidla sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu sebevědomí žáků. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci společně s žáky pracují s chybou. Hodnocení žákova výkonu nelze tedy provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořením chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení. Znamka není jediným zdrojem motivace. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jaké postupy budou následovat

Pedagogové vedou žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Sebehodnocení nenahrazuje klasické hodnocení žáka učitelem, ale doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a více aktivizuje žáka.

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

6.2 Kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, jejich charakteristika

Při hodnocení stupni prospěchu jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

A) v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých

vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Schopnost samostatně pracovat projevuje nepravidelně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší, než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Schopnost samostatně pracovat projevuje jen částečně. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje

výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle, a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším než určeném času, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Schopnost samostatně pracovat prakticky vůbec neprojevuje. O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené

vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Celkové hodnocení žáků na vysvědčení

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 -chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší

než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,

- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí
- d) **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, , uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

V případě slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace žáka na vysvědčení či výpise z vysvědčení se pro stanovení celkového hodnocení žáka slovní hodnocení převede do klasifikace prostřednictvím níže uvedených zásad pro vzájemný převod klasifikace a slovního hodnocení.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle §52, odst. 6 věty třetí školského zákona.

6.2.1 Hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) c) 3 - neuspokojivé.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) - žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) - chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popřípadě ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) - chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Výchovná opatření

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

a) napomenutí třídního učitele

Uděluje třídní učitel jako upozornění na častější drobnější přestupky proti školnímu řádu nebo za ojedinělý méně závažný přestupek.

b) důtku třídního učitele

Uděluje třídní učitel za závažnější přestupky proti školnímu řádu nebo v případě, kdy napomenutí třídního učitele nesplnilo účel a pokračují dále přestupky, za které bylo napomenutí uděleno.

c) důtku ředitele školy

Uložena je po projednání v pedagogické radě, a to buď za závažný přestupek proti školnímu řádu, nebo za pokračování i méně závažných přestupků, za které bylo již dříve uděleno napomenutí nebo důtku třídního učitele.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

6.2.2 Postup do dalšího ročníku

Každé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení, za první pololetí lze žákovi vydat výpis z vysvědčení. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech

povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze ze závažných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Individuální vzdělávání

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky

Žáci, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, jsou hodnoceni ze všech předmětů. A to formou: klasifikace, slovním hodnocením, nebo klasifikací doplněnou slovním hodnocením. Úroveň znalosti českého jazyka se považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka – cizince. (§ 15 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

6.2.3 Slovní hodnocení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka je vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

U žáka, který přijde z jiné základní školy a má slovní hodnocení, bude převedeno slovní hodnocení následujícím způsobem: 1. Požádáme původní základní školu o převod slovního hodnocení na známky 2. Pokud původní základní škola v bodě 1 nevyhoví, převedeme slovní hodnocení na známky podle našich kritérií slovního hodnocení.

7 Vlastní hodnocení školy

7.1 Oblasti autoevaluace

Škola hodnotí následující oblasti:

- průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků
- individuální vzdělávací potřeby žáků
- práce učitelů, práce vedení školy, řízení organizace
- školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s RVP pro ZV

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem vlastního hodnocení je analyzovat výchovně vzdělávací procesy, zhodnotit kvalitu školy a stanovit prostředky, nástroje a cesty ke zlepšení kvality školy a dospět k vyšší úrovni školou poskytovaných služeb. Autoevaluace se vztahuje k cílům, které jsou stanoveny v koncepčním záměru školy a k cílům, které jsou stanoveny v ŠVP. Proces autoevaluace je zaměřen na:

- reálnost a stupeň důležitosti stanovených cílů
- způsob plnění stanovených cílů školy
- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit
- případné návrhy příslušných opatření ke zlepšení úrovně vzdělávání
- vyhodnocení účinnosti opatření z předchozího vlastního hodnocení školy

Autoevaluační kritéria jsou formulována jako otázky na kvalitní práci školy v oblastech, které chceme hodnotit. Kritéria jsou úzce provázána s dílčími cíli organizace, kterých má škola dosáhnout ve školním roce. Škola se při procesu autoevaluace bude řídit těmito kritérii, které bude škola považovat za standardní:

průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků

- cílům vzdělávání odpovídá obsah, metody a struktura hodiny
- výuka využívá moderních poznatků daného oboru

- výuka využívá sebeřízení, podporuje motivaci žáků, pracuje se zpětnou vazbou k rozvoji dovedností žáků
- žáci jsou vedeni k chápání širších souvislostí a výuka je zaměřena na aplikaci poznatků na další obory lidské činnosti

individuální vzdělávací potřeby žáků

- učitel využívá pedagogickou diagnostiku kompetencí žáků k učení
- zjištěné informace využívá v individuálním přístupu k žákům
- učitel diferencuje výukové postupy vzhledem ke specifickým potřebám žáků
- učitel respektuje rozdílné pracovní tempo a vzdělávací potřeby žáků

práce učitelů

- učitel zvládá technologie moderního vyučování – deduktivní a induktivní vyučovací postupy, techniky metod výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, kooperativního učení
- učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem
- učitel hodnotí úspěšnost žáka v kontextu jeho dispozic, zejména formativně a diagnosticky
- učitel využívá širokou škálu možností hodnocení
- učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování
- učitel využívá techniky efektivní komunikace a umí řešit konfliktní situace
- učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání
- učitelé se systematicky a cíleně vzdělávají

práce vedení školy, řízení organizace

- vedení školy řídí rozvoj školy
- existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky
- jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení)
- existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení)
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu
- vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky

- podporují se kreativní a na rozvoji školy participující zaměstnanci – učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou

- škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti
- škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními)
- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot
- ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí
- škola má kulturní, dynamicky se proměňující pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé
- škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci
- škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu
- pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci – osobnosti, image, normy jednání, hodnoty...)
- existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce

materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání

- jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou
- škola vytváří kvalitní podmínky pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- škola zabezpečuje funkčnost a estetickou úroveň budov, učeben, společenských prostor
- škola využívá nadstandardních zdrojů (zapojení v projektech)

soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím

programem pro základní vzdělávání

- vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP
- soulad ŠVP a RVP
- škola plní ŠVP
- vzdělávací program je v souladu s potřebami a podmínkami školy

- škola pečuje o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

7.3 Nástroje autoevaluace

průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků

- rozborů žakovských prací
- hodnotící rozhovory s vyučujícími a rodiči a žáky
- vzájemné hospitace vyučujících
- sebehodnocení žáků
- hospitace vedení školy
- testování žáků 5. tříd

individuální vzdělávací potřeby žáků

- rozborů vyučovacích hodin školním psychologem a logopedem
- rozhovory s vyučujícími a rodiči
- hospitace vedení školy

práce učitelů, práce vedení školy, řízení organizace

- hospitace vedení školy
- dotazníky pro učitele, žáky a rodiče
- hodnotící schůzky učitelů s vedením školy
- SWOT analýza

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou

- dotazníky učitelům, žákům a rodičům
- hodnotící rozhovory ve školské radě
- hodnocení na třídních schůzkách

materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání

- dotazníky pro učitele a žáky
- SWOT analýza

soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

- hospitace vedení školy

7.4 Časové rozvržení auto evaluačních činností

- hospitace vedení školy – průběžně po celý školní rok
- vzájemné hospitace vyučujících – dle potřeby po celý školní rok
- sebehodnocení žáků – průběžně v hodinách
- rozbory žákovských prací – průběžně celý školní rok

individuální vzdělávací potřeby žáků

- rozbory vyučovacích hodin školním psychologem a speciálním pedagogem – průběžně dle potřeby
- rozhovory s vyučujícími a rodiči – průběžně
- hospitace vedení školy – průběžně po celý školní rok

práce učitelů, práce vedení školy, řízení organizace

- hospitace vedení školy – průběžně po celý školní rok
- hodnotící schůzky učitelů s vedením školy
- SWOT analýza

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou

- dotazníky učitelům, žákům a rodičům
- hodnotící rozhovory ve školské radě
- hodnocení na třídních schůzkách – nejméně 2x za rok

materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání

- dotazníky pro učitele a žáky
- SWOT analýza

soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím

programem pro základní vzdělávání

- hospitace vedení školy – průběžně